

GUL ZONDER FLAUWEKUL

In de herfst- en wintermaanden viert de gulvisserij hoogtij aan de Nieuwe Waterweg.

De Nieuwe waterweg is bij veel zeevissers een geliefde stek. In de wintermaanden is het hier vooral de gulvisserij wat de klok slaat. Het vissen op gul vanaf de kant is een leuke bezigheid, maar wel een vak apart. Hans de Nijs is als local bijzonder goed op de hoogte van de ins & outs van het gulfvissen. Reden voor Hét Visblad om de kunst eens bij hem af te kijken.

TEKST EN FOTOGRAFIE TIES ITTMANN

De Nieuwe Waterweg bij Maassluis is het thuiswater van De Nijs (44). Deze Hagenaar van origine woont al lange tijd in Maassluis en runt op een steenworp afstand van zijn favoriete stek Hengelhuis Maassluis. “De Nieuwe Waterweg is echt een prachtig visgebied.

Het is een open verbinding met zee en dé aanvoerroute voor het havengebied van Rotterdam.” Grote zeeschepen maken dan ook veelvuldig gebruik van deze kilometers lange waterweg. Dat is ook de reden dat het op korte afstand van de oever al meters diep is. “Op zo’n twintig meter uit de

kant zit je in dit gedeelte van de Waterweg doorgaans al op vaargeuldiepte”, wijst De Nijs. “Dit diepe water kort onder de kant maakt dat je dichtbij verschillende vissoorten kunt vangen. Bijvoorbeeld gul, zeebaars, wijting, steenbol, tong, schar, bot.”

DRUK BEVIST

Voor deze reportage is de gul de targetvis. Plaats van handeling is het deel van de Nieuwe Waterweg westelijk van de haven van Maassluis. Het is er druk met zeevissers, maar gelukkig kunnen we nog een plekje vinden tussen de andere hengelaars. “Er wordt hier eigenlijk altijd veel gevestigd. De

meesten zijn allemaal klanten van me, dus om een praatje zit ik nooit verlegen. Dat is de gein van een eigen zaak”, lacht de sympathieke winkelier. Zodra de hengelsteun onderaan de dijk is gepositioneerd, tovert De Nijs al snel de zogenaamde jojo-onderlijnen (zie kader) tevoorschijn. Dit type zeevisonderlijn knoopt hij net als alle andere onderlijnen zelf. Voor zichzelf en zijn klanten, van recreant tot wedstrijdvisser. “Laatst was ik druk met knopen voor het WK Kustvissen voor Dames en het WK bootvissen. Daar moet je het als winkelier echt van hebben.”

OVER DE HAAK

Hans voorziet de jojo-onderlijn van zeepieren (die hij in Zeeland laat steken) en mesheften. Met behulp van een aasnaald fleurt hij het aas nauwkeurig op de haak – of beter gezegd op de ‘sneu’, zoals de haaklijn wordt genoemd. “Zo blijft de haak mooi vrij voor een betere inhakingskans”, legt Hans uit. Het aas wordt omwikkeld met dun bindelastiek, zodat het beter blijft zitten en de krabben geen kans krijgen om de haaklijn kaal te plukken. “Voor de gul kies ik voor slechts één of twee zeer goed gevulde haken. Dit is niet zo’n pietepeuterige visserij als die

op platvis.” De vis wordt extra op het aas geattendeerd door het een dag van tevoren uit de koeling te halen. “Zodat het lekker stinkt. Zo creëer je een

de wandel, waarna de ankers even later houvast vinden op de bodem van de Nieuwe Waterweg. “Daarom gebruik ik dus graag zware loodgewichten van 170-190 gram. Zeker omdat ik eigenlijk

azen. “Gul is van nature een luie vis die het liefst met zijn pens op de bodem ligt” legt Hans uit. “Daar wacht hij tot er een makkelijke, stevige hap voorbij komt.”

SCHEEPVAART

Als de getijdenstroom zijn hoogste punt bereikt, kiest Hans ervoor om minder ver uit de oever te vissen. “Zo heeft de stroming minder vat op de uitstaande lijn. Bovendien heb je zo

Houd tijdens het vissen niet alleen je hengels maar ook het scheepvaartverkeer goed in de gaten!

sterk geurspoor waar veel aantrekkingskracht vanuit gaat.”

STROMING

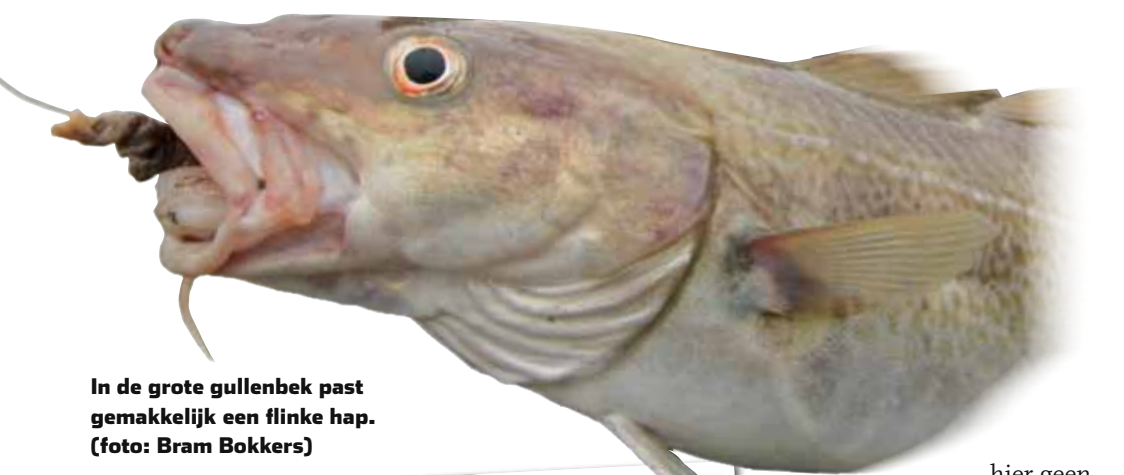
Met een flinke zwieper belandt het aas vervolgens in de vaargeul. De sterke stroming gaat meteen met het lood aan

altijd met opkomend water vis. Mijn ervaring is dat de stroming dan het sterkst en de vis het meest bijtustig is.” De enorme waterdruk van het inkomende water en de reuring die dit onder de waterspiegel veroorzaakt, zet de vis aan tot

geen last van (binnenvaart) schepen die soms relatief dicht onder de kant voorbij varen.” Hij heeft deze woorden nog niet uitgesproken, of er schuift een groot containerschip voorbij. Dan wordt direct duidelijk dat laarzen

MATERIAAL

Het vissen op gul vanaf de kant kan met niet al teveel en relatief simpel materiaal. Om de aanbeten goed door te laten komen, gebruikt Hans een 4,5 meter lange lichtgewicht carbon hengel met een gevoelige top. De hengel moet wel voldoende body hebben om loodgewichten tot 200 gram weg te kunnen zetten. Op de hengel komt een big-pit molen (10.000 formaat) om de montage én vis snel uit de diepte omhoog te kunnen draaien. Op de molen spoelt Hans 30/00 nylon. Dit is een stuk schuurbestendiger dan dyneema en heeft minder weerstand in het stromende water. De relatief lange hengel rust – met de top omhoog – op een tripod hengelsteun, zodat er zo min mogelijk lijn in het water ligt.

In de grote gullenbek past gemakkelijk een flinke hap. (foto: Bram Bokkers)

Ankerlood is bij sterke stroming een must om de onderlijn op zijn plek te houden. (foto: Bram Bokkers)

Hans besteedt de tijd die hij wacht op een aanbeet nuttig door reserve-onderlijnen te knopen.

hier geen overbodige luxe zijn. Binnen de kortste keren slaan er fikse golven over de oever en staat de hengelsestandaard inclusief hengel in het water. Dat is natuurlijk geen probleem, maar wel iets om rekening mee te houden wil je droge voeten houden. “Deze grote schepen verplaatsen enorm veel water. Eerst trekken ze water weg, daarna produceren ze forse golven. Let daarom voor de veiligheid altijd goed op bij het passeren van grote zeeschepen.”

TRIO BOT

Het water van de Nieuwe Waterweg is vanwege de inkomende vloedstroom al flink aan het stijgen, als de eerste mooie aanbeet zich manifesteert. Een aantal felle tikken op de lichte carbon hengeltop geeft aan dat de vis

hangt. Bij het binnendraaien gaat de top mooi krom en uit de diepte komt niet één vis, maar zelfs een heel vistrio tevoorschijn. Geen gullen, maar drie flinke botten. “Dat is pas wat je noemt bot vangen.” Na een kort fotomomentje gaan de platvissen weer retour Waterweg. “Af en toe een visje meenemen kan natuurlijk helemaal geen kwaad. Zelf ben ik niet zo’n visliefhebber, maar mijn vrouw vindt een visje heerlijk. Dus gaat er af en toe een gulletje of tongetje mee naar huis”, zegt Hans.

SEIZOENEN

Voor het zover is moet er natuurlijk wel eerst een gul worden gevangen – en we zitten ten tijde van deze reportage, eind september, nog redelijk vroeg in het seizoen. “Toch wordt er aan de Waterweg al aardig gul gevangen”, zegt Hans. “Vroeger werd de gul echt gezien als een typische wintergast. En nog steeds is de periode van oktober tot aan februari ruwweg de beste tijd om op gul te vissen. In februari trekt kabeljauw de open zee op om te paaien, om in maart en april weer terug te keren. Ook in die maanden kun je dus nog goed je visje vangen.” En daarna eveneens: “Midden in de zomer vang ik ook kleine kabeljauw. Eigenlijk kun je ze het gehele jaar door wel vangen – al is het gemiddeld formaat van de vis in de wintermaanden vaak wat groter – er valt de laatste jaren geen peil meer op te trekken.”

APENHAAR

Als Hans zijn lijn binnen draait om het aas te ververset, zijn de haken bedekt met een dikke laag ‘apenhaar’. Zo wordt het slierterige wier genoemd dat bij een bepaalde windrichting in massa’s voorbij komt drijven. “Met westenwind heb ik er vrijwel nooit last van, maar bij een noordenwind ben je hier aan de beurt. Regelmatig je lijn ophalen om de haken te checken is eigenlijk de enige remedie. Een met apenhaar bedekte haak vangt nu eenmaal geen vis.” Bij het binnendraaien houdt Hans flink het tempo

Geen gul, maar in plaats daarvan een trio bot.

erin. “Dit om materiaalverlies tot een minimum te beperken. Met een te lage inhaalsnelheid loop je grote kans met je montage vast te raken in de steenstort. Zorg dus dat je genoeg snelheid maakt om je lijn hierover heen te liften.”

WISSELEN

Voor het geval dat er toch een onderlijn sneuvelt, heeft Hans altijd een nieuwe exemplaar klaar liggen. “Even knopen, snel flink wat vers aas op de haken rijgen en je kunt direct weer vissen. Terwijl ik wacht op een aanbeet zit ik dan ook eigenlijk geen moment stil. Je hebt dan immers alle tijd om een nieuwe onderlijn te knopen en/of te beazen.” Daarbij zorgt hij ervoor dat er een paar verschillende soorten onderlijnen op de pak liggen. De variatie zit hem dan bijvoorbeeld in het gebruik van een afhouder of baitclip. “Je moet durven schakelen en proberen. De ene dag is nu eenmaal de andere niet.” Alles staat kortom in het teken van zo effectief mogelijk met de beschikbare vistijd omsprin-

gen. “Het water blijft immers niet voortdurend opkomen.”

VERKASSEN

Ondanks de verschillende presentaties die Hans de gul voorschotelt, blijft het angstvallig stil. Waar er afgelopen week goed vis werd gevangen, lijkt er nu enige sprake van cameravrees bij vriend gul. Snel verkassen we daarom naar de overkant met de veerpont. Nieuwe stek, nieuwe kansen! “Gisteren werd er over deze hele linie leuk gevangen”, vertelt een klant van Hans die even komt buurten. Dat geeft de burger moed. Snel worden er twee verse onderlijnen naar de horizon gesmeten. Maar zoals wel vaker blijkt gisteren vandaag niet. Ook op deze tweede stek geeft de gul helaas niet thuis. Als de stroming eruit is en de schemer zijn intrede doet, gooit Hans de handdoek uiteindelijk in de ring. “Jammer genoeg zit het qua vangsten uitgerekend deze keer niet mee. Volgende keer vangen we geen bot, maar is het gewoon weer raak”, besluit de Nijs strijdvaardig.

JOJO-MONTAGE

De traditionele jojo-montage met één enkele haak wordt veel gebruikt voor het vissen op gul en andere grote vis. Dit omdat het (zware) lood bij een aanbeet tussen de vis en de hengel komt te zitten. Doordat het lood onmiddellijk omhoog komt, is de kans op vastlopen zeer klein. De kralen op de haaklijn geven trillingen af, wat de aanwezige vis extra kan stimuleren tot aanbijten. Tussen de onder- en hoofdlijn monteert Hans een gevlochten voorslag van 1,5 keer de hengellengte. Deze voorslag voorkomt lijnbreuk als het zware lood met veel kracht wordt weggezet. Optioneel is het monteren van een baitclip op de onderlijn. Hierdoor is de sneu (haaklijn) geborgd, zodat verdere worpen mogelijk worden. Bij harde stroming wordt er ankerlood ingezet aangezien de grijpankers sneller houvast vinden op de bodem.

